

Groepensysteem KNLTB lijnrechters

Intro

Zonder scheidsrechters geen wedstrijden, is een veelgehoorde term en dat geldt uiteraard ook voor onze tennissport. Weliswaar meestal niet te vinden op de recreatieve niveaus, maar officials zijn het hele jaar door actief bij wedstrijden variërend van open toernooien tot eredivisie tot internationale toernooien, oftewel de landelijke top bij jeugd en senioren.

Naast de stoelscheidsrechters en de groep hoofdscheidsrechters, refs en chiefs kennen we in Nederland de groep lijnrechters. In dit document wordt aangegeven wat de criteria zijn voor de lijnrechters.

Doelen groepensysteem

De redenen om te gaan werken met een groepensysteem zijn de volgende:

- Het verhogen van de kwaliteit van arbitrage in Nederland.
- Transparantie in het indelingsproces door middel van de criteria benoemd in dit document en de bijbehorende procesbeschrijvingen.
- De juiste official op de evenementen, nationaal en internationaal.
- Een evenwichtige indeling van de arbitragefunctionarissen door het jaar heen.

De afdeling Arbitrage van het bondsbureau van de KNLTB zorgt dat deze doelen worden gehaald en jaarlijks (einde kalenderjaar) vindt een evaluatie plaats van het groepensysteem (evenementen in categorieën en scheidsrechters in de groepen).

Groepensysteem en criteria

Het groepensysteem bestaat uit twee elementen:

- Alle evenementen worden ingedeeld naar groepen (3-5, waarbij 5 de hoogste groep is)
- Alle lijnrechters worden geplaatst in groepen (3-5, waarbij 5 de hoogste groep is)

N.B. met evenementen worden bedoeld alle competitiewedstrijden, toernooien en evenementen (nationaal en internationaal). Voor de leesbaarheid wordt in dit document verder alleen het woord evenementen gebruikt.

De plaatsingen in groep 3, 4 of 5 vormen de basis om de inzet van lijnrechters bij evenementen te bepalen.

De plaatsing van een lijnrechter aan een groep gebeurt jaarlijks ook weer op basis van twee elementen:

- Algemene criteria voor iedere official
- Specifieke criteria per groep

Algemene criteria

De lijnrechter:

- Houdt zich aan de [Gedragscode voor de Officials](#)

- Geeft tijdig beschikbaarheid aan via het systeem, voor steeds een hele wedstrijddag
- Meldt zich uitsluitend in noodsituaties af, waarbij zowel de KNLTB als de betrokken hoofdscheidsrechter/referee/chief direct door de betreffende official wordt geïnformeerd.
- Draagt bij aan een positief imago van de arbitrage
- Maakt de open boektest en/of examen voor lijnrechters en haalt een voldoende score
- Is aanwezig bij de jaarlijkse arbitragebijeenkomst
- Is aanwezig op alle briefings, bijscholing en andere relevante bijeenkomsten, tenzij bijzondere omstandigheden een belangrijkere rol spelen (in afstemming met bondsbureau)
- Stelt zich collegiaal op naar alle collega's en betrokkenen en neemt verantwoordelijkheid om zaken die betrekking hebben op iemand, eerst met de betreffende persoon/personen te bespreken
- Heeft potentie en levert prestaties op niveau. Maakt ambities voor hoger niveau en/of andere arbitrage rol bekend aan KNLTB.
- Zorgt voor zijn/haar eigen ontwikkelplan en (indien gewenst) zoekt naar praktijkbegeleiders (zowel op locatie als daarbuiten) via het bondsbureau.
- Is in staat kritisch op zichzelf te zijn en te blijven. Reflecteren op eigen handelen staat hierbij centraal
- Wil - indien gewenst - bijdragen aan algemene ontwikkeling van officials door deel te nemen aan activiteiten naast de baan, zoals praktijkbegeleiding, opleidingen etc.
- De official staat in een goede verstandhouding met de KNLTB.

Specifieke criteria per groep

Groep 3 – kandidaat lijnrechter

- Startkwalificatie: affiniteit met tennis
- Bij voorkeur deelnemen aan opleiding tot stoelscheidsrechter. Ook mogelijk om uitsluitend een cursus voor lijnrechters te volgen.
- Met goed gevolg de cursus lijnrechter en on-court sessie hebben afgerond
- Minimale inzet 3 dagen per jaar op nationaal niveau
- Is in staat om zichzelf verder te ontwikkelen

Groep 4- (inter)nationaal lijnrechter

- Startkwalificatie: positief afgesloten scheidsrechtersopleiding en/of uitsluitend de cursus tot lijnrechter
- Minimaal 2 positieve beoordelingen met gemiddelde cijfer van 4
- Minimale inzet 6 dagen per jaar, waarvan bij voorkeur minimaal 2 dagen op nationaal niveau (evenementen in groepen 4).
- Is in staat om zichzelf verder te ontwikkelen
- Om in aanmerking te komen voor promotie heeft de lijnrechter een uitgesproken en gemotiveerde ambitie tot functioneren in het buitenland kenbaar gemaakt aan KNLTB.
- In geval van overlap van functies (zoals met die van stoelscheidsrechter) dan gelden 3 dagen als scheidsrechter voor 1 dag als lijnrechter.

Groep 5 – (inter)nationaal lijnrechter

- Startkwalificatie: nationaal lijnrechter met positieve ervaringen in het buitenland, (minimaal 2 internationale buitenlandse events).
- Inzetbaar op alle lijnen
- Minimale inzet 10 dagen per jaar (bij voorkeur bij meerdaagse evenementen), waarvan bij voorkeur 4 op nationaal niveau
- Voldoen aan minimum beschikbaarheid geldt ook als eis voor voordracht of mogelijkheid tot opgave internationale evenementen

- Op dit niveau wordt meer dan de gebruikelijke collegialiteit en samenwerking verwacht, omdat tijdens evenementen vaak in teams wordt gewerkt, waarbij roulatie plaatsvindt op de lijnen.
- Tevens zet hij/zij zich in als arbitragecoach waarbij als minimum wordt verwacht dat 2 dagen per jaar geholpen wordt met praktijk begeleiding aan kandidaat-officials (nieuw en doorstroom).
- Minimaal 3 positieve beoordelingen met gemiddelde cijfer van minimaal 4,3.
- In geval van overlap van functies (zoals met die van stoelscheidsrechter) dan gelden 3 dagen als scheidsrechter voor 1 dag als lijnrechter.

Court-assistant

De nieuwe functie van court assistant betekent aan de ene kant geen inzet lijnrechters, maar van deze groep wordt wel verwacht dat ze onmiddellijk kunnen inspringen als lijnrechter op het moment dat het ELC systeem uitvalt. Deze court assistants moeten dus nog steeds beschikken over de kwaliteiten van een (inter)nationaal lijnrechter.

Chiefs of Officials

De Chief bij evenementen in groepen 5 en 4 hanteert het groepensysteem voor lijnrechters als leidraad voor zijn/haar selectievoorstel. Eventuele afwijkingen worden persoonlijk gemotiveerd.

Proces indeling door de afdeling arbitrage bondsbureau (KNLTB)

De KNLTB gebruikt bij de indeling van de lijnrechter de volgende uitgangspunten.

- a. deelt lijnrechter in conform het groepensysteem.
 - Inzet voor evenementen van niveau 5: lijnrechters uit groep 5 hebben voorrang en waar mogelijk (o.b.v. eisen internationale organisaties) worden lijnrechters uit groep 4 en bij uitzondering groep 3 ingezet
 - Inzet voor evenementen van niveau 4: lijnrechters uit groep 4, daarna uit groep 5 en daarna uit groep 3.
 - In geval van overschrijving van kandidaten uit een bepaalde groep voor een evenement zal het bondsbureau een beslissing moeten nemen op basis van meerdere criteria, zoals percentage inzet, kwaliteit (d.m.v. beoordelingen en evaluaties), woonplaats, houding en gedrag (gebaseerd op functioneren zoals bijvoorbeeld afmeldingen en beoordelingen) en de persoonlijke ontwikkeling van de individuen.
 - Voor opleidingsdoeleinden kan de KNLTB een (extra) plek toewijzen aan een kandidaat-official.
 - Voor uitwisselingsdoeleinden kan de KNLTB een plek toewijzen aan een buitenlandse official.
- b. hecht groot belang aan de (verantwoorde) opleiding van officials.
- c. streeft naar variatie van verenigingen, teams en collega's.
- d. streeft naar zo veel als mogelijk continuïteit in een arbitrageteam
- e. streeft naar een indeling gebaseerd op de hoogst haalbare neutraliteit.
- f. streeft naar het bieden van zo veel mogelijk beoordelingen.
- g. streeft naar het inzetten van arbitragecoaches (indien gewenst)
- h. streeft naar tijdige communicatie van de indelingen – in principe ten minste 14 dagen van tevoren.
- i. Moet in bijzondere omstandigheden – bijvoorbeeld expliciete voorkeur van een toernooiorganisatie voor (een) scheidsrechter(s), open plekken indeling of last-minute afmelding(en) – handelen naar bevind van zaken.

Evenementen in categorieën 2026
Lijnrechters
Soort
Categorie 5:
ATP/WT ATP Challenger ITF WTT Pro Davis Cup/BJK Cup
Categorie 4:
Eredivisie Play-Offs NK NOJK ITF JR indoor NOKS NRT 1000 indoor en niet-gravel ITF Wheelchair
Categorie 3:
NRT 500 indoor en niet-gravel ITF outdoor